

En nødvendig forandring i optagelsessystemet

En nødvendig forandring i optagelsessystemet

Vores nuværende optagelsessystem trænger til en større forandring, og den igangværende debat omkring det har kastet mange bolde i luften. I Danske Studerendes Fællesråd (DSF) vil vi komme med vores syn på problemstillingen, da vi som hverdagens eksperter har mest berøring med systemet.

Det skal gøre det klart, hvilket formål optagelsessystemet skal have. I DSF mener vi, at systemet skal være til for den enkeltes interesse for viden og muligheder for at dygtiggøre sig. Det mener vi det nuværende optagelsessystem begrænser.

Når man udvikler et nyt optagelsessystem, er det vigtigt at understrege, at vi ikke ser "one size fits all"-løsninger. Vi mener, at de bedste løsninger findes i hverdagen. Derfor skal man ikke nationalt begrænse gode idéer, der virker lokalt.

Dog mener vi, der er 3 kriterier som nye optagelsessystemer altid skal opfylde:

1. Mindre fokus på karakterer - Stop karakterræset

Når vi ser på det nuværende optagelsessystem, viser det sig, at karakterer spiller en afgørende rolle, og de spiller en større rolle for hvert år, der går. Det skyldes de stigende adgangskvotienterne på videregående uddannelser.

Vi ser, at unge på ungdomsuddannelserne ser uddannelser med højere gennemsnit for mere prestigefyldte. Analysen af det nuværende optagelsessystem, foretaget af Uddannelses- og Forskningsministeriet, viser, at disse uddannelser bliver søgt i stigende grad. Det betyder, at unges søgemønstre bliver påvirket af adgangskvotienter på de videregående uddannelser.

Det stigende fokus på karakter skaber et stort pres og dermed mistrivsel for unge på ungdomsuddannelserne. Hvis vi skal mistrivsel og uddannelsesprestiget til livs, bliver vi nødt til at begrænse anvendelsen af karakterer i optagelsessystemet.

2. Et optagelsessystem der skaber diversitet

Fri og lige adgang til uddannelse et grundprincip for DSF. For at et uddannelsesvalg er frit, er det centralt, at det udelukkende er baseret på den enkeltes evner og interesser. Derfor er det også vigtigt, at videregående uddannelser i dag er tilgængelige for den brede befolkning.

Det skal ikke være den enkeltes baggrund, der afgør ens studievalg. Derfor skal man i et nyt optagelsessystem prioritere indsatser målrettet studier med skævheder i gruppen af ansøgere eller optagne, så der opnås højere diversitet på studiet. Dette opnås gennem bedre vejledning, der aktivt modarbejder kønsbias og andre fordomme i uddannelsessystemet.

3. Fast vejledning i optagelsessystemet

Vi ser på nuværende tidspunkt, at optag på videregående uddannelser ofte sker uden den nødvendige forståelse for studiet. Derimod er det fuldstændig essentielt, at det er gennemsigtigt for potentielle studerende, hvad der forventes af dem, og hvad de vurderes på baggrund af, når de søger uddannelse. Dette skal gøres ved at lægge et stort fokus på vejledning i optagelsessystemet.

På nuværende tidspunkt bliver mange studerende vejledt forkert. Det resulterer i frafald og mistrivsel på studiet. Et nyt optagelsessystem skal rumme et fast element af vejledning. Dermed kommer der et bedre match mellem den potentielle ansøger og den rigtige uddannelse.

De mange forskellige tilgang til optagelses lige nu skaber god lokal forankring. Dog betyder det også at hele optagelsessystemet (især kvote 2) kan være en jungle for nye studerende at finde rundt i. Det har en stor social slagside da det vil ramme 1. gangs akademikere da deres forældre ikke i samme grad kan hjælpe dem med at gennemskue systemet. Derfor skal der være klar og tilgængelig vejledning om kvote 2 processen.

Konklusion

Med de tre nævnte kriterier skal det nye optagelsessystem designes. Vi bliver nødt til at være klare om, at dette ikke er en nem opgave. Vi kan ikke løse de overordnede problemstillinger med små justeringer og “quick fixes”. Derfor er det vigtigt at understrege, at optagelsessystemet skal tilpasses løbende på baggrund af de erfaringer, som man gør sig i de forekommende ændringer.

Slutteligt vil vi også pege på nogle konkrete løsninger. Vi ser nemlig gode takter i eksisterende systemer, som allerede findes. Syddansk Universitet (SDU) er lykket med, at have en stor diversitet på deres uddannelser, hvor studerende oplever et langt større møde med uddannelsen inden de påbegynder studiet. Systemet indeholder en forsvindende lille del af karakter, hvilket letter presset fra potentielle studerende på ungdomsuddannelserne. Tilmeld formåede SDU at sænke frafaldet på uddannelserne.

Med det ovenstående håber vi, at beslutningstagere overvejer hvilket formål og hvilke kriterier vores optagelsessystem skal være bygget på. Der er det vigtigt, at vi skaber et system, der tager udgangspunkt i den enkelte og ikke i samfundet. Uddannelse skal være bygget på interesse og ikke behov.

DANSKE STUDERENDES FÆLLESRÅD